Nr. 47. Kraków, maj 1914. Rocznik VI.

KRAKOWIANIN

ORGAN TOWARZYSTWA WŁAŚCICIELI REALNOŚCI

Członkowie Towarzystwa właścicieli Realności otrzymują to pismo **bezpłatnie**. — Dla **nieczłonków** abonament roczny 6 Koron (sześć). — Numer pojedynczy 50 halerzy.

Redakcya i administracya: ulica Karmelicka L. 15, I. p.

Ogłoszenia przyjmuje Biuro dzienników i ogłoszeń Maryana Hupczyca, Kraków Jagiellońska 7. Od miejsca za wiersz drobnym drukiem (petit) 30 h. Nadesłane 80 h. za wiersz.

Biuro Towarzystwa właścicieli realności znajduje się przy **ulicy Karmelickiej L. 15, I-sze piętro** i otwarte jest dla członków codziennie od godziny **9 do 12** przed południem i od godziny **4 do 6** po południu z wyjątkiem niedziel i dni świątecznych.

Szanownych Członków prosimy:

O jednanie nowych członków,

O płacenie wkładki w całości z początkiem roku,

O żądanie „Krakowianina" w lokalach restauracyjnych i kawiarniach,

O korzystanie z „Biura adm. realności",

O korzystanie z „Gazety pomieszkań",

O korzystanie z druków wydanych nakładem Tow. właścicieli realności i t. d.

Zgłaszajcie próżne mieszkania w redakcyi **„Gazety mieszkań"**, Karmelicka L. 15, I. p.

Komu zależy na szybkiem wynajęciu mieszkania, radzimy ogłaszać wolne mieszkania **w „Gazecie mieszkań"**, którą, wskutek bardzo niskiej ceny, każdy szukający mieszkania kupuje.

Ogłaszanie mieszkań **w „Gazecie mieszkań"** jest bardzo tanie (4 hal. od słowa), — podczas gdy ogłaszanie za pośrednictwem biur ogłoszeń jest znacznie droższe, a nadto **„Gazeta mieszkań"** daje ogólny i przejrzysty przegląd mieszkań, podczas gdy w biurach ogłoszeń, tylko część mieszkań bywa ogłaszaną — wskutek czego zmuszonym się jest ogłaszać mieszkania w kilku biurach.

Również dla szukającego **„Gazeta mieszkań"** jest dogodniejszą, — oszczędzając mu konieczność chodzenia i opłacania należytości w kilku biurach.

Przed wyborami.

Za dni kilka odbędą się wybory do Rady miasta. Przeszło połowa mandatów radzieckich ulegnie nowemu obsadzeniu. Od wyniku wyborów zależy, czyli dotychczasowa większość w Radzie utrzyma się przy rządach, a wraz z nią kurs obecnej polityki gminnej.

Wynik wyborów wywrze wpływ nie tylko na bieżącą chwilę, lecz odbije swe piętno również na charakterze późniejszej gospodarki gminnej.

Jak wiadomo bowiem Rada ma w ciągu roku wypracować nową ordynacyę wyborczą gminną. Od składu Rady zależeć będzie zatem zasadniczy kierunek jakim potoczy się sprawa reformy ordynacyi wyborczej, a tem samem także wytyczna linia przyszłej polityki gminnej.

W ten sposób wynik obecnych wyborów ma potężne, wprost rozstrzygające znaczenie i tem też tłomaczy się ogólne zainteresowanie jakie w mieście budzą.

Nowa ordynacya dopuści szerokie warstwy do udziału w rządach miasta, co nada przyszłej Radzie niewątpliwie odmienny od dotychczasowego wygląd i powinno wywrzeć wedle wszelkiego prawdobieństwa silny wpływ na całokształt spraw miejskich.

Z przyłączeniem gmin podmiejskich zmienił się znacznie procentowy stosunek ludności żydowskiej do chrześcijańskiej w Krakowie. To przesunięcie sił winno znaleść wyraz również w odpowiedniej zmianie składu Rady miejskiej, w której podobnie jak i w całych rządach miasta dominują obecnie jak wiadomo silne i niefortunne dla spraw miejskich wpływy żydowskie.

Z przyłączeniem gmin podmiejskich znalazły się w obrębie Wielkiego Krakowa duże kompleksy gruntów budowlanych, które wraz z gminnymi gruntami pofortecznymi dają aż nadto wystarczającą podstawę do rozwinięcia szerokiej i celowej polityki gruntowej gminnej, od której zawisł niewątpliwie dalszy rozwój Krakowa.

Sprawa to pierwszorzędnej wagi, gdyż łączy się z nią nietylko zabudowanie miasta, problem kwestyi mieszkaniowej, organizacya odpowiedniego kredytu, hygiena miasta, rozwój udogodnień komunikacyjnych etc. lecz wiąże się z nią również los licznych rzesz robotniczych, byt rzemiosła i przemysłu budowlanego, niepomiernie cierpiących obecnie wskutek zupełnego zastoju budowlanego.

W najściślejszym związku pozostają z tą sprawą finanse miasta, które przy umiejętnem prowadzeniu polityki gruntowej winny znaleźć w niej obfite źródła znacznych dochodów, tak niezbędnych miastu do dalszego rozwoju.

Podjęcie i rozwinięcie szczęśliwej polityki gruntowej, to zatem podstawowa kwestya przyszłej gospodarki gminnej, sprawa wymagająca pełnego zrozumienia jej, szerokiego ujęcia i wielkiej energii w przeprowadzeniu.

Oczywistą jest rzeczą, że przyszły kierunek gospodarki miejskiej interesuje w tych warunkach w wysokim stopniu szczególnie właścicieli realności.

Dotychczasowa obojętność Zarządu miasta względem spraw dotyczących prywatnej własności nieruchomej i nie dająca się usprawiedliwić bezwzględność w stosunku do niej, budzą wśród szerokich kół właścicieli poważne o to obawy, by dotychczasowa dorywczość i szorstkość w traktowaniu tych spraw nie uległy dalszemu w przyszłości zaostrzeniu.

Nie polityka, lub partyjne zachcianki, lecz czysto rzeczowe względy sprawiły, iż z kół właścicieli realności podniosło się żądanie, by właściciele chrześcijańscy wystąpili z samodzielną listą kandydatów, którzyby znajomością odnośnych stosunków i osobistemi kwalifikacyami dawali rękojmię, że potrafią dopilnować w Radzie spraw obchodzących blisko prywatną własność nieruchomą i nadać właściwy kierunek gminnej polityce gruntowej.

Życzeniu temu stało się zadość. Ograniczając tym razem swą akcyę tylko do kuryi małej własności — gdyż wybory z kuryi wielkiej własności, pozostającej pod przeważnym wpływem żydowskim nie przedstawiałyby odpowiednich szans wyborczych — zaprosił Komitet wyborczy właścicieli realności grono poważnych osób do kandydowania z kuryi małej własności, pod hasłem strzeżenia czystości gospodarki miejskiej, należytej dbałości o sprawy dotyczące prywatnej własności nieruchomej i pod hasłem obrony polskiego charakteru miasta.

Wątpić nie należy, że chrześcijańscy właściciele realności poprą usilnie kandydatury tych osób, które powodowane miłością sprawy publicznej pozwoliły wciągnąć swe nazwiska w wir walk wyborczych.

Jakikolwiek byłby wynik tej samodzielnej akcyi wyborczej, powitać ją należy z radością, jako zdrowy objaw rosnącego wśród właścicieli zainteresowania dla spraw miejskich, które wobec dokonywującego się rozwoju Krakowa coraz baczniejszej wymagają czujności.

Niechajże zatem właściciele dadzą żywy wyraz temu zainteresowaniu przez gromadne oddawanie głosów na własną listę kandydatów, zaleconych przez ogólny komitet wyborczy.

Komitet wyborczy chrześcijańskich właścicieli realności ogłosił następującą odezwę wyborczą:

Właściciele Realności!

Dnia 19. maja b. r. przystąpią właściciele realności do urny wyborczej.

Poraz pierwszy podejmują chrześcijańscy właściciele realności samodzielną akcyę wyborczą. — Czynią to nie w celach partyjnych lub klasowych, lecz aby doborem stosownych kandydatów zapewnić Radzie dopływ osób światłych w radzie, **uczciwych** w działaniu, **niezawisłych** w sądzie i znających przytem dokładnie **ciężkie warunki** i **potrzeby** prywatnej własności nieruchomej w Krakowie, która **tak przerażająco szybko wysuwa się z rąk swojskich.**

W ciągu roku ma być zmieniona dotychczasowa **ordynacya wyborcza** gminna. — Od tej reformy zawisły dalsze losy miasta, zawisł wpływ rdzennego obywatelstwa krakowskiego.

Każdy głos przysporzony w Radzie na rzecz uczciwej, sprawiedliwej reformy, to wzmocnienie **obrony polskiego charakteru miasta,** to osłabienie szkodliwych wpływów **żywiołów obcych,** tchnących **wrogim nam separatyzmem.**

Korupcyi i **marnowaniu grosza** w gospodarce miejskiej, **panoszeniu się** w niej **obcych żywiołów** raz kres położyć należy.

Droga do celu wiedzie **tylko przez urnę wyborczą.**

Zwycięstwo dobrej sprawie zapewnić może jedynie **karność** w działaniu, **nieuchylanie się od głosowania, solidarne poparcie** wszystkich naszych kandydatów.

Szeroki Komitet właścicieli realności zaprosił do kandydowania z Koła małej własności w dniu **19. maja b. r.** następujące osoby:

1. **Drobniak Franciszek,** inżynier górniczy i właściciel fabryki.
2. **Matz Józef,** rewident c. k. kolei państwowych i prezez związków katolickich właścicieli realności gmin podmiejskich.
3. **Dr. Mussil Franciszek,** adwokat krajowy, prezes Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie i prezes Centralnego Związku Towarzystw właścicieli realności w Zachodniej Galicyi.
4. **Sławiński Karol,** właściciel realności.
5. **Dr. Starzewski Maryan,** starszy radca c. k. kolei państwowych.
6. **Dr. Szołayski Alfred,** sekretarz Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie.
7. **Żeleński Stanisław Gabryel,** inżynier-architekt, właściciel zakładu witrażów i wiceprezes Towarzystwa właścicieli realności w Krakowie.

Chrześcijańscy właściciele realności!

Skupcie wszystkie głosy wasze na kandydatów pod hasłem: **strzeżenia interesów waszej własności, czystości gospodarki miejskiej i obrony polskiego charakteru miasta!**

Komitet wyborczy chrześcijańskich właścicieli realności.

KOMITET
chrześciańskich właścicieli realności

uprasza Szan. Panie, aby pełnomocnictwa i legitymacye wyborcze zechciały niezawodnie nadesłać, względnie przynieść do biura Towarzystwa właścicieli realności przy ul. Karmelickiej L. 15, I. p. Szan. Panie, którymby nie doręczono jeszcze legitymacyi z Magistratu, zechcą zawiadomić prezesa Towarzystwa właścicieli realności Dra Franciszka Mussila (ul. Karmelicka L. 15, I. p.) i udzielić mu upoważnienia do podjęcia legitymacyi, który bezzwłocznie o podjęcie, względnie doręczenie legitymacyi się postara.

Szan. Panie, które pełnomocnictwa udzieliły członkom innych komitetów, a pragną pełnomocnictwa i upoważnienia do podjęcia legitymacyi oddać do naszego komitetu, mogą udzielone pełnomocnictwo zwykłym listem odwołać, w którym-to wypadku pełnomocnictwa nam później udzielone będą jedynie ważne.

Do Szan. Wyborców apelujemy, aby wszyscy w dniu 19. maja 1914 głosowali solidarnie na chrześciańskich kandydatów przez komitet chrześciańskich właścicieli realności polecanych.

Zwracamy uwagę, że komitet nasz nie wszedł z nikim w kompromis i że nie mamy nic wspólnego z komitetem mieszczańskim, ani demokratycznym, ani konserwatywnym.

Lokal Komitetu będzie **w dzień wyborów z małej własności, t. j. we wtorek 19. maja b. r. w lokalu przy ulicy Franciszkańskiej L. 1. parter otwarty od godz. 8. rano do 5. po południu** i prosimy wszystkie Panie, które nie zdążą w przeddzień wyborów oddać swych legitymacyi i pełnomocnictw w biurze Towarzystwa właścicieli realności (Karmelicka 15), aby zechciały legitymacye i pełnomocnictwa przynieść lub nadesłać do powyższego lokalu — jak również Szan. Wyborców pragnących zasiągnąć wyjaśnień co do osób kandydatów, by do urzędujących w powyższym lokalu członków komitetu zgłaszać się zechcieli.

Z uwagi, że właścicielki realności muszą przez pełnomocników głosować, prosimy życzliwych nam Szan. Członków zgłaszać się do powyższego lokalu, celem umożliwienia wygłosowania legitymacyi właścicielek realności.

Za Komitet
chrześciańskich właścicieli realności:

Dr. Franciszek Mussil,
prezes Towarzystwa właścicieli realności.

W sprawie podatku gminnego i wodociągowego.

Ze względu na postanowienia wydane rozp. Ministerstwa skarbu z 14. lutego 1914 r. L. 6149 w sprawie rozdziału podatku domowo-czynszowego od nadwyżki czynszów na 7 okresów podatkowych, wniosło prezydyum Towarzystwa właścicieli realności następujące pismo do Rady miejskiej:

Prześwietna Rado Miejska!

Reskryptem z dnia 14-go lutego 1914 r. L. 6149 zezwoliło Ministerstwo skarbu w zastosowaniu postanowień amnestyjnych art. II. noweli do bezpośrednich podatków osobistych z dnia 23 stycznia 1914 Nr. 13 Dz. pr. p. dla tych miast i miejscowości podlegających w całości podatkowi domowo-czynszowemu, w których dotychczasowy wymiar tego podatku z powodu nierzetelności zeznawania czynszów wykazuje niższe opodatkowanie, na ulgi w takim rozmiarze, który usprawiedliwia obawę, że bezpośrednie podciągnięcie do podatku czynszowego całego rzeczywistego czynszu odrazu pro 1915/16 mogłoby pociągnąć za sobą naruszenie gospodarczej egzystencyi dotyczących właścicieli domów w szczególności zezwoliło Ministerstwo skarbu na ulgi w tym kierunku, aby władze wymiarowe w tych wypadkach w których przy sprawdzaniu fasyi czynszowych na okres wymiarowy 1915/16, skonstatują, że zeznany opodatkowaniu podlegający czynsz na te lata w porównaniu z okresem wymiarowym pro 1913/14 wykazuje zwyżkę, pochodzącą ze sprostowania dotychczasowego nie odpowiadającego faktycznym stosunkom najmu fasyonowania czynszu, nie opodatkowały odrazu pro 1915/16 całej nadwyżki czynszu, lecz aby nadwyżkę w porównaniu do opodatkowanego czynszu na okres wymiarowy 1913/14 rozdzieliły na 7 okresów podatkowych.

Ulgi te dotyszą także miasta Krakowa.

Z uwagi, że podatek gminny i wodociągowy wymierzane bywają od każdorazowego przez c. k. Administracyę podatków sprostowanego czynszu brutto, przezto Towarzystwo właścicieli realności, zwraca się niniejszem do

Prześwietnej Rady Miejskiej

z prośbą uchwalenia, że podatek gminny i wodociągowy pobierany będzie przez 7 okresów podatkowych, względnie przez dłuższe okresy, o ileby Ministerstwo skarbu dłuższe okresy przyznało, począwszy od lat 1915/16 w stosunku do sprostowanych przez c. k. Administracyę podatków na każde poszczególne dwulecie czynszów brutto.

Za wydział:

Sekretarz: *Dr. Szołayski.* Prezes: *Dr. Mussil.*

Komunikat.

Zawiadamiamy Sz. Członków, że od 1 stycznia 1914, Karty z mieszkaniami do wynajęcia, nalepiamy bezpłatnie na domach przez własnego kursora — prosimy więc wolne mieszkania usilnie kartką lub telefonicznie (1340) zgłaszać w biurze Tow. Karmelicka 15, I. p., a karta **bezzwłocznie** po zgłoszeniu, zostanie nalepioną na domie. — Nadto ogłaszane bywają dla Sz. Członków mieszkania do wynajęcia za gabilotkami umocowanemi na domach przy głównych ulicach.

Radzimy również Sz. Członkom, aby korzystali z „Gazety mieszkań" i zgłaszali mieszkania do wynajęcia. „Gazeta mieszkań„ zawierająca przejrzyste zestawienie różnego rodzaju mieszkań, jest najpraktyczniejszym sposobem szybkiego wynajęcia mieszkania. „Gazeta mieszkań" kosztuje tylko 20 hal., i każdy szukający mieszkania chętnie zapłaci tę drobną kwotę, mając wielki wybór szukanych mieszkań, czego najlepszym dowodem, sprzedaż coraz większej ilości Gazety.

Ogłoszenia policza Wydawnictwo Gazety, prawie po cenie kosztów, bo tylko 4 hal. od słowa, wobec czego za b. drobną kwotę można mieszkanie ogłosić, podczas gdy w biurach ogłoszeń opłaty za ogłoszenia są znacznie wyższe, a nadto poszczególne biura posiadają każde tylko część wolnych mieszkań — więc i szukający zmuszony bywa w każdem biurze złożyć opłatę, chcąc otrzymać wykaz szukanych mieszkań. — Kupiwszy „Gazetę mieszkań" za 20 hal., znajduje bez trudu i kosztu, wybór mieszkań.

Kilka słów o administracyi realności.

Przed niespełna rokiem zorganizowało Towarzystwo właścicieli realności w Krakowie na życzenie wielu właścicieli i właścicielek realności „Biuro administracyi realności" wykonując powierzone czynności małym kosztem, — niestety zbyt mało szanownych właścicieli korzysta dotąd z tego Biura, jakkolwiek częstokroć użalają się, iż bywają narażeni na różne nieprzyjemności a nawet i szkody z powodu, że administracyę muszą częstokroć powierzać już to osobom do tego nieukwalifikowanym lub nietaktownym, jużto sprawującym obowiązek ten niedbale, a częstokroć nie dającym odpowiedniej gwarancyi.

Przypominając tedy istnienie „Biura administracyi realności", którego zadaniem jest:

a) poruczać i wykonywać powierzone administracye przez osoby ukwalifikowane, taktowne i dające pod każdym względem odpowiednią gwarancyę;

b) należyte, fachowe, na przepisach ustaw oparte załatwianie wszelkich, w zakres administracyi wchodzących czynności (sprawy podatkowe, fasye do podatku domowo-czynszowego, osobisto-dochodowego i rentowego, listy główne i szczegółowe, umowy z lokatorami, sprawy najmu, interwencye w zastępstwie właścicieli u władz, załatwianie spraw dotyczących fasyi w administracyi podatków itd. itd.), wogóle załatwianie dla Szan Właścicieli i Właścicielek realności i w ich zastępstwie wszelkich czynności, aby im w ten sposób oszczędzić konieczność osobistego załatwiania obowiązków z posiadaniem domu połączonych, jak konieczność osobistej interwencyi u władz i t. p. Stosunek właściciela do administratora powinien polegać na zupełnem zaufaniu, — z pełnem zaufaniem zaś można powierzyć realność, a zatem swe mienie jedynie osobie na zaufanie takie zasługującej. Ileż to nieprzyjemności doznali już właściciele wskutek powierzania administracyi osobom niepowołanym, jakże trudno taki stosunek rozwiązać, zwłaszcza, że administrator zazwyczaj niechętnie pozbywa się wynagrodzenia za administracyę pobieranego, w iluż to wypadkach właściciel z po-

wodu przeszkód stawianych przez administratora nie może swego domu sprzedać, w iluż to wypadkach właściciel bywa wskutek nietaktu administratora, narażony na nieprzyjemności z władzami lub lokatorami. Częstokroć zdarza się, że właściciele wyznaczają wynagrodzenie administratorowi procentowo, w stosunku do wysokości uzyskanego czynszu, a administratorzy chcąc uzyskać wyższe wynagrodzenie podwyższają niezmiernie czynsze wywołując niezadowolenie lokatorów, powodując niezliczone nieprzyjemności dla właścicieli.

Zadaniem „Biura administracyi realności" jest wszelkim tego rodzaju niewłaściwościom zapobiegać, właścicielom realności, którym w obecnych czasach nikt znający stosunki nie może pozazdrościć nazwy „Właściciel domu", — o ile możności oszczędzić kłopotów z własnością tą połączonych.

Wzywamy i prosimy tedy Was Szan. Właściciele i Właścicielki realności o ile nie chcecie, lub nie możecie swoimi domami administrować, powierzajcie i oddawajcie administracye do „Biura administracyi realności" zaprowadzonego przy Towarzystwie właścicieli realności w Krakowie.

Zwracamy uwagę, że Szan. Właściciele i Właścicielki realności mogą też **powierzać tylko niektóre czynności,** dotyczące spraw z posiadaniem realności połączonych. Zdarza się bowiem, że Właściciel lub Właścicielka sami załatwiając właściwy zarząd realnością (wynajmywanie mieszkań, odbieranie czynszów, przyjmowanie i oddalanie dozorcy domu, płacenie podatków, rat bankowych i t. p.) pragną jedynie powierzyć inne czynności jak sprawy podatkowe, fasye, listy główne i szczegółowe sprawy najmu, wypowiedzeń, interwencye w sprawach fasyi w administracyi podatków u innych władz i t. d. W tych wypadkach możliwe jest oddawanie do Biura załatwianie wyłącznie tych spraw.

Kilka uwag o obowiązku właścicieli realności zawiadamiania władzy o ponownem wynajęciu próżnostojących mieszkań oraz o zawiadamianiu o próżnostaniu.

I.

W myśl patentu z 23-go lutego 1820 i dekretu kancelaryi nadwornej z 29-go lutego 1820 L. 351 obowiązani są właściciele domów o każdem ponownem wynajęciu próżnostojącego mieszkania zawiadomić c. k. Administracyę podatków najdalej w przeciągu dni 14-tu od wynajęcia.

W podaniu odnośnem należy podać termin odkąd mieszkanie zostało wynajęte, położenie i opisać mieszkanie według liczb opisania topograficznego, oraz podać wysokość czynszu za jakim mieszkanie to wynajęte zostało, w końcu obowiązany jest podanie to podpisać (nowy) lokator, oraz właściciel, względnie administrator.

Zeznanie wysokości czynszu ma wpływ dopiero na następny dwuletni okres wymiaru podatku domowoczynszowego, gdyż zmiany w stosunku najmu (podwyższenia i zniżenia czynszu) nie mają wpływu na bieżący okres.

(Zmiany w stosunkach najmu zaszłe w latach 1913/14 nie mają wpływu na wysokość opłacanego podatku, zmiany te będą dopiero miały wpływ na wymiar podatku domowo-czynszowego na lata 1915/16).

Z uwagi, że właściciele bardzo często w przepisanym terminie nie zawiadamiali c. k. Administracyi o ponownem wynajęciu, względnie nie podawali położenia mieszkania i liczb topograficznych, względnie czynili to niedbale i niedokładnie, przeto obecnie przestrzega c. k. Administracya podatków ściśle przepisów patentu z 23-go lutego 1820 względnie dekretu kancelaryi nadwornej z 29-go lutego 1820 L. 351 i żąda zawiadamiania o każdem wynajęciu próżnostojących mieszkań jak wyżej wspomniano.

O ile właściciel nie wniesie w terminie zawiadomienia w przepisanej formie wzywa go c. k. Administracya podatków o dopełnienie tego obowiązku, zakreślając zarazem termin do dopełnienia tego obowiązku.

Z uwagi, że właściciele realności muszą przy składaniu fasyi dla wymiaru podatku domowo-czynszowego, przy układaniu list szczegółowych, molestować lokatorów o podpisywanie tych fasyi, a nadto muszą to czynić przy wnoszeniu podań z zawiadomieniem o ponownem wynajęciu mieszkania, oraz z uwagi, że wielu lokatorów formalnie odmawia takim żądaniom właścicieli realności, przeto zwracając uwagę Szan. członkom na istniejący obowiązek takiego zawiadamiania, **radzimy,** aby każdy właściciel przy wynajęciu mieszkania, ewentualnie przy sposobności podpisywania umowy najmu, równocześnie przedłożył nowemu lokatorowi do podpisania podanie z zawiadomieniem o wynajęciu mieszkania. Uniknie się w ten sposób konieczności osobnego molestowania w przyszłości lokatora.

II.

W myśl patentu z 23-go lutego 1820, względnie dekr. nadw. z 29-go lutego 1820 roku L. 351 oraz § 12 rozp. z 1-go marca 1820, wolno właścicielowi zawiadomić c. k. adm. podatków o mieszkaniach nie wynajętych (próżnostojących), celem uzyskania odpisania stosunkowej części podatku domowo-czynszowego.

Podania z zawiadomieniem o próżnostaniu tylko wtedy będą uwzględnione, o ile właściciel w podaniu nadmieni odkąd mieszkanie jest próżne i opisze dokładnie położenie mieszkania z podaniem części składowych mieszkania według liczby opisania topograficznego.

Bez takiego dokładnego opisania władza nie jest w możności prośbę o odpisanie podatku uwzględnić, względnie zmuszoną jest wysłać urzędnika, celem komisyjnego stwierdzenia, które mieszkanie jest próżne. Zawiadomienie winno być uczynionem w ciągu dni 14-tu od dnia odkąd mieszkanie jest próżne. W razie późniejszego zawiadomienia, próżnostanie względnie odpisanie podatku dopiero od chwili wejścia podania do władzy uwzględnionem być może. Opóźnienia takie są zatem połączone ze szkodą właścicieli.

W celu należytego zawiadamiania władzy o „ponownem wynajęciu" jak i o „próżnostaniu mieszkań" wydane zostały nakładem Centralnego Związku Towarzystw właścicieli realności w Zachodniej Galicyi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem specyalnie ułożone formularze, a mianowicie: „doniesienie o ponownem wynajęciu mieszkań" i „doniesienie o próżnostaniu mieszkań", które po cenie 4 h nabywać mogą Szan. członkowie Centralnego Związku

Towarzystw właścicieli realności w Zachodniej Galicyi i Wielkiem Księstwie Krakowskiem, oraz członkowie Towarzystwa Właścicieli realności w biurze przy ulicy Karmelickiej L. 15, I. p. w godzinach biurowych.

(Patrz dział informacyjny).

DZIAŁ INFORMACYJNY.

I.

Druki.

Dla członków są do nabycia w biurze Towarzystwa właścicieli realności (ul. Karmelicka L. 15, I. p.) w godzinach urzędowych codziennie od 9—12 przed południem i od 3½ do 5½ po południu, z wyjątkiem niedziel i świąt, **następujące formularze:**

Druk Nr. 1/2. Formularze warunków (umów) najmu wraz z regulaminem porządku domowego, po cenie 12 h.

„ Nr. 3. Doniesienie o próżnostaniu mieszkań po cenie 4 h.

Druk Nr. 4. Doniesienie o wynajęciu mieszkań, po cenie 4 h.

„ Nr. 5. Karty na ogłoszenia na bramach mieszkań do wynajęcia, 4 h.

*) Druk Nr. 1 i 2 kosztowały dotąd każdy po 10 h obecnie razem 12 h.

II.

Porada prawna i techniczna.

Członkom Tow. udziela prezes **Dr. Franciszek Mussil** bezpłatnie wszelkich informacyi w sprawach dotyczących właścicieli realności, oraz **porady prawnej** w sprawach skarbowych, podatkowych i stosunków najmu dotyczących, codziennie od godziny 4 do 6 popołudniu, z wyjątkiem niedziel i świąt (Karmelicka L. 15, I. p.). **Porady technicznej** udziela członkom bezpłatnie wiceprezes Towarzystwa inżynier arch. **Stanisław Gabryel Żeleński** od godziny 3 do 5 popołudniu w swem biurze przy al. Krasińskiego 23, codziennie, ewentualnie za poprzedniem porozumieniem się telefonem (Nr. 137).

III.

„Fasye“.

Zwracamy uwagę, że na żądanie załatwia się dla Szanownych członków przez cały rok wszelkie sprawy podatkowe jak:

1) Fachowe na przepisach ustaw oparte sporządzanie przez cały rok wszystkich fasyi a mianowicie do podatku osobisto-dochodowego, do podatku rentowego, powszechnego, podatku zarobkowego, podatku domowo-czynszowego oraz listy główne i szczegółowe.
2) Przestrzeganie i utrzymywanie ewidencyi terminów przedkładania fasyi.
3) Wnoszenie wszelkich fasyi, list i pism do c. k. Administracyi podatków w terminach ustawą przepisanych.
4) Interwencya w zastępstwie stron w c. k. Administracyi podatków w sprawach podatkowych (przy załatwianiu i wyjaśnianiu usterek do fasyi do podatku osobisto-dochodowego, wykazywaniu potrąceń, przy sprostowaniu przez Władzę dochodu zeznanego z domu, przy fasyi do podatku domowo-czynszowego i t. d.).
5) Sporządzanie odwołań i rekursów od niesprawiedliwych wymiarów podatków do wyższych Instancyi.

W ten sposób strona unika obowiązku i konieczności myślenia przez cały rok o różnych terminach, unika nakładania grzywien za nieprzedłożenia fasyi w przepisanych terminach, (grzywny te od K 20 i wyżej w zasadzie Władza nie odpisuje), unika konieczności osobistej interwencyi w c. k. Adm. podatków.

Należyte, na przepisach ustaw oparte układanie fasyi i sporządzanie odwołań rekursów, jakoteż przestrzeganie terminów, jest bardzo ważne. Nieprzedkładanie fasyi w terminach ustawą przepisanych, pociąga za sobą utratę prawa wnoszenia środków prawnych (odwołań, rekursów), dlatego też w przeważnej części odwołania i rekursy nie odnoszą skutku, gdyż Władza takowe ze względów formalnych odrzuca, nie wchodząc w merytoryczne ich załatwienie.

IV.

Stopa podatku domowo-czynszowego w r. 1914 wynosić będzie 22%, zaś potrącenia tytułem kosztów konserwacyi i umorzenia 24%.

V.

Tabelka terminów płatności podatków.

Termin do zapłacenia każdego podatku wynosi 14 dni. Termina zapadłości są dla podatku domowo-czynszowego i powszechnego podatku zarobkowego 1 stycznia, 1 kwietnia, 1 lipca i 1 października każdego roku, dla podatku osobisto-dochodowego i rentowego 1 czerwca i grudnia każdego roku.

VI.

Czarna księga.

Przypominamy Szanownym Członkom, że w biurze Towarzystwa właśc. realn. znajduje się **„Czarna księga“** z wykazem nie zasługujących na zalecanie lokatorów i dozorców domów.

Wskazanem-by było, aby Szanowni Członkowie, będąc zwłaszcza w ostatnich czasach narażeni na różne szykany, z wykazu tego korzystali.

Właściciele realności winni przed wynajęciem mieszkania zasięgać w biurze Towarzystwa informacyi o lokatorze.

VII.

Ważne dla właścicieli realności i lokatorów, praktyczny sposób szybkiego wynajęcia mieszkań.

Każdemu właścicielowi zależy na tem, aby mieszkania w jego domu były zajęte, względnie aby próżne mieszkania jak najprędzej mógł wynająć. Środkiem umożliwiającym jak najszybsze wynajęcie mieszkań jest gazeta, w którejby wszystkie do wynajęcia będące pomieszkania, pojedyncze pokoje i lokale były przejrzysto zestawione, a w szczególności, aby osobno zestawiane były pojedyncze pokoje, osobno zaś mieszkania po 2, 3, 4 i t. d. pokoi.

Cel ten spełnia gazeta wynajmu mieszkań i sklepów dając szukającym bardzo tanim kosztem wybór szukanych mieszkań, zaś właścicielom dając za uiszczeniem drobnej opłaty za ogłoszenie możność łatwego i szybkiego wynajęcia mieszkania. „Gazeta mieszkań i sklepów do wynajęcia prowadzi także wykaz poszukiwanych do najęcia mieszkań i sklepów.

Praktycznym jest także dział dotyczący wykazu poszukiwanych i będących na sprzedaż, względnie zamianę domów, oraz poszukiwanych i będących do ulokowania kapitałów na hipoteki.

Pierwszy okazowy numer **„Gazety mieszkań i sklepów do wynajęcia", oraz wykaz poszukiwanych do kupna i będących na sprzedaż,** względnie zamianę domów i wykaz poszukiwanych i będących do ulokowania na hipoteki pieniędzy" załączony był dla Szanownych Członków bezpłatnie w poprzednim numerze Krakowianina Redakcya zaprasza interesowanych do jak najliczniejszego korzystania z tej gazety, a Szan. Członkowie, którzy pragną wolne mieszkania ogłosić w wyjść mającej po I szym stycznia gazecie, ze chcą takowe zaraz po I-szym stycznia zgłaszać w redakcyi.

Gazeta wychodzi zaraz po 15-tym każdego miesiąca i jest do nabycia we wszystkich większych trafikach, handlach papieru, ajencyach gazet i w administracyi przy ul Karmelickiej L. 15, I. p. (Tel. 1340) Cena egzemplarza 20 h. Cena drobnych ogłoszeń, po 4 h od słowa. Większe inseraty według umowy

Właściciele realności zechcą więc mieszkania i sklepy do wynajęcia będące zgłaszać do administracyi przy ul. Karmelickiej L. 15 I. p. (Tel. 1340) codziennie od 9 12 przedpołudniem i od 4–6 popołudniu z wyjątkiem niedziel i świąt.

ROZMAITOŚCI.

I.

Broszurka: O projekcie miejskiej opłaty od przyrostu wartości gruntów w Krakowie (Dra Alfreda Szołayskiego). Wydanie Towarzystwa właścicieli realności. Do nabycia w Biurze Towarzystwa, Karmelicka 15, I. p., po cenie 50 hal.

II.

Wydział Towarzystwa uprzejmie prosi Szan. Członków, którzy wskutek sprzedaży swych realności, zgłaszają wystąpienia z Towarzystwa, aby zechcieli **nakłaniać** nowonabywców do zapisywania się na członków. Leży to nawet w interesie Szan. Członków, którzy wśród roku realności sprzedają, gdyż o ile nowonabywca nie wstąpi jako członek, w takim razie dawny obowiązany jest wkładkę do końca roku zapłacić.

III.

W myśl § 5 Statutu

Członek, który wkładkę roczną K 8 zapłacił, ma prawo:

1) **do bezpłatnego ogłaszania** mieszkań jakie członkowie mają do wynajęcia w swych realnościach;

2) do wstępu na posiedzenia, Walnego Zgromadzenia, wiece i t. p.;

3) **do bezpłatnego informowania się** w kancelaryi Towarzystwa przy ulicy Karmelickiej L. 15, I. p. we wszelkich sprawach, dotyczących spraw właścicieli realności, zgłaszania się względem administratorów i dozorców domów i informowania się co do kwalifikacyi tychże, zasięganie bezpłatnej porady prawnej we wszystkich sprawach skarbowych, podatkowych i stosunku najmu dotyczących;

4) nadto otrzymuje członek bezpłatnie pismo „Krakowianin", w którym podaje się do wiadomości wszelkie sprawy i praktyczne wskazówki, dotyczące właścicieli realności;

5) jakoteż wszelkie inne pisma dla członków przez Towarzystwo wydawane;

6) w końcu ma prawo korzystania z założonego przez Towarzystwo **Biura administracyi realności.**

IV.

Każdy członek, któryby „Krakowianina" nie dostał, zechce się zgłosić do biura Towarzystwa (ul. Karmelicka L. 5, I. p.).

Reklamacye będą tylko do 14 dni uwzględniane. Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

Celem umożliwienia skutecznego doręczania „Krakowianina" upraszamy o bezzwłoczne zawiadamianie ustne lub korespondentką w razie zmiany mieszkania.

V.

Po myśli § 7 statutu członek wystąpić może z Towarzystwa z końcem roku i powinien przynajmniej na 15 dni przed końcem roku o wystąpieniu swem zawiadomić pisemnie Prezydyum.

Zaniedbanie tego terminu pociąga za sobą obowiązek uiszczenia wkładki na rok następny.

VI.

Biuro administracyjne realności.

przy Towarzystwie właścicieli realności w Krakowie ul. Karmelicka 15 I. p. przyjmuje pod bardzo przystępnymi warunkami **całkowite administracye realności** oraz **częściowe** (załatwianie spraw podatkowych, fasyi, interwencye u władz, sprawy najmu, wypowiedzeń itd.) dając Sz. właścicielom gwarancyę należytego załatwiania tych agend, oraz zapewniając należyte fachowe, na przepisach ustaw oparte załatwianie wszelkich w zakres administracyi wchodzących czynności.

VII.

Dział pożyczek hipotecznych.

Do umieszczenia na solidne hipoteki różne sumy.

Nowi członkowie.

668.	Wejdowa Marya	zgłosił	p. Jan Zieliński
669.	Radziwiłł Ks. Franciszek	„	„ inż. Żeleński
670.	Zawistowska Natalia	„	prez. Dr. Mussil
671.	Kopffowa Aleksandra	„	p. Klimczyk
672.	Węglarski Tadeusz	„	„ „
673.	Drobniak Franciszek	„	„ inż. Żeleński
674.	Mazurkiewicz Dr. Stanisław	„	prez. Dr. Mussil
675.	Kulczyński Zygmunt	„	„ „
676.	Charłampowicz Roman	„	„ „
677.	Baryczowa Marya	„	„ „
678.	Kruszyńska Józefa	„	„ „
679.	Ciołkowski Tomasz	„	„ „

Skład komisyi redakcyjnej „Krakowianina": X. Prof. Dr. J. Korzonkiewicz, Dr. Franciszek Mussil, Dr. Alfred Szołayski, inż. Stan. Gabryel Żeleński.

Drukarnia Związkowa w Krakowie, pod zarządem A. Szyjewskiego.